

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XObdo/61/2020
Identifikačné číslo spisu: 1110231334
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1110231334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne 1/ EU-CapitalManagement a. s. v likvidácii, so sídlom v Bratislave, IČO: 45 327 084 a žalobkyne 2/ Lawyers Group s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, IČO: 46 524 185, zastúpenej Fridrich Lawyers, s.r.o. (predtým Fridrich Paľko, s. r. o.), so sídlom v Bratislave, Dunajská 6, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C/125/2010, o dovolaní žalobkyne 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/572/2015-383 zo 16. apríla 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne 2/ o d m i e t a .

II. Žalovaná má voči žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 14Co/572/2015-383 zo 16. apríla 2019 Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na odvolanie žalobkyní 1/ a 2/ potvrdil (ako vecne správny) rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súdu prvej inštancie“) č. k. 19C/125/2020-355 z 26. mája 2015, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu týchto trov v rozsahu 100%.

2 Právna predchodkyňa žalobkyne 1/ (spoločnosť Lawyer Partners a.s.) sa zamietnutou žalobou domáhala voči žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, náhrady škody a nemajetkovej ujmy v sume 16.236.908,14 eur, ktorú jej mal spôsobiť Okresný súd Vranov nad Topľou nesprávnym úradným postupom po doručení DVD nosiča, ktorého obsahom boli elektronické podania - návrhy na začatie konania zo dňa 24.07.2006. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnený nárok nie je dôvodný, keď po vyhodnotení dôkazov absentovalo preukázanie reálnej majetkovej a nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou a uplatnenou škodou, čo bol dôvod na zamietnutie

žaloby v celom jej rozsahu. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by jej nejaké trovy vznikli. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobkyne 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobkyne“), tvrdiac existenciu odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/, e/ a f/ OSP. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalobkyniam priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3 Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň je nedôvodné. Konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, ako aj opodstatnenosti tvrdení, ktoré na svoju obranu uvádzala žalovaná, pričom zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom, relevantným pre právne posúdenie dôvodnosti podanej žaloby. Na takto ustálený skutkový stav aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a svoje dôvody, pre ktoré podanú žalobu zamietol, aj dostatočne odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj s relevantnými argumentami sporových strán, a dôsledne posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok strán súvisiacich s predmetom konania. Obsah odvolania žalobkyň nie je podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilý spochybníť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. V odvolacom konaní tiež nevyšlo najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť jeho rozhodnutia. Námietky žalobkyň uvádzané v odvolaní vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné a uzavrel, že súdu prvej inštancie nemožno vytknúť žiadne procesné pochybenie ani pochybenie pri skutkovom a právnom posúdení nároku žalobkyň na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá im mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou, pričom ani v odvolaní žalobkyne neuviedli žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné právne posúdenie ktorejkoľvek z otázok významných pre rozhodnutie v danom spore odvolacím súdom. Súd prvej inštancie sa v rámci predmetného konania vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami uvádzanými v žalobe a svoje rozhodnutie vydal v súlade s platnou právnou úpravou. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o jej výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4 Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobkyne 1/ a 2/ dovolaním z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Namietali, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení otázky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom (ktorý konštatoval samotný Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze č. k. II. ÚS 145/2008-96 z 24. júna 2008) a škodou vzniknutou právnej predchodkyne žalobkyne 1/. Podľa ich názoru sa odvolací súd dostatočne nevysporiadal s argumentáciou právnej predchodkyne žalobkyne 1/ ohľadom preukázania existencie danej príčinnej súvislosti. Zároveň vyjadrili domnienku, že otázka dostatočného preukázania príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ktorý odmietol prijať podanie právnej predchodkyne žalobkyne 1/) a vznikom škody, nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte riešená. V súvislosti so súdmi nižšej inštancie tvrdeným nedostatkom príčinnej súvislosti poukázali na ustanovenia § 9 ods. 1 a § 8 zákona č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a o zmene zákona č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov. Argumentovali, že ak Okresný súd Vranov nad Topľou neprijal návrhy, ktorými sa uplatnili práva na úhradu koncesionárskych poplatkov, došlo tým k pretrhnutiu postupu, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z

omeškania, teda príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov na príslušnom súde nie je možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva. Z tohto dôvodu v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu (odmietnutím žalôb na uplatnenie koncesionárskych poplatkov) došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Zdôraznili, že definitívnym zánikom tohto príslušenstva bolo jednak plynutie času, keď sa jednotlivé nároky premlčali, ako aj tzv. generálne pardony, ktoré boli do právneho poriadku zavedené zákonom č. 96/2006 Z. z. a zákonom č. 309/2007 Z. z. Z uvedeného podľa ich názoru vyplýva, že existuje priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody v podobe zániku práva na poplatky z omeškania, ktoré boli uplatnené v žalobe. S poukazom na uvedené žalobkyne žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Domáhali sa tiež priznania nároku na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej.

5 Uznesením č. k. 19C/125/2010-417 z 25. júna 2020 súd prvej inštancie zastavil dovolacie konanie voči žalobkyňi 1/ z dôvodu, že v súdom určenej lehote nezaplatila súdny poplatok za dovolanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. júla 2020.

6 Žalovaná vo vyjadrení z 8. júla 2020 navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f/ CSP s odôvodnením, že otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou a nie právnou.

7 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu (žalobkyňa 2/), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8 Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9 Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10 Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11 Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

12 Žalobkyňa 2/ (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. V dovolaní uviedla, že „otázka dostatočného preukázania príčinnej súvislosti, tak ako je položená v tomto konaní, spočívajúcom v nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý odmietol prijať podania Žalobcu a vznikom škody nebola v rozhodovacej praxi ešte riešená.“

13 V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd

odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

1 4 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú, teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

1 5 Pokiaľ dovolateľka tvrdí, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou a škodou/ujmou, ktorá jej v dôsledku neho mala vzniknúť, je vzťah príčinnej súvislosti, prehodnocuje skutkové závery odvolacieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a majetkovou škodou a nemajetkovou ujmou. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach dospel k záveru, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach (pozri R 28/2008 a ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. 1Cdo/133/2018, 8Cdo/80/2018, 8Cdo/96/2018, 8Cdo/191/2018). Otázka, či medzi nesprávnym úradným postupom okresného súdu a dovolateľkou tvrdenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmou bola príčinná súvislosť, je teda v posudzovanom spore otázkou skutkovou, pričom jej riešenie nemá právnú relevanciu z hľadiska skúmania podmienok prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP.

1 6 Pokiaľ dovolateľka v dovolaní namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej argumentáciou ohľadom preukázania príčinnej súvislosti v danom spore, dovolací súd poznamenáva, že uvedené nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP.

1 7 Vzhľadom k tomu, že v dovolaní žalobkyne 2/ nie je ňou uplatnený dovolací dôvod vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd predmetné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

1 8 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP; § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

1 9 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.